

cházejících případů podle § 56 tr. ř., což zase je předpokladem použití §§ 34, 35 a 267 tr. zák., byla za všech okolností nemyslitelnou, ať rozhodnutí vrchního zemského soudu v příčině odvolání státního zástupce co do trestu tu již bylo nebo nebylo.

Čís. 2980.

Do usnesení, jímž byl návrh na delegaci (§ 62 tr. ř.) zamítnut, není opravného prostředku; do usnesení, jímž byla delegace povolena, přísluší stížnost jen obžalobci a obviněnému (§ 63 odst. druhý tr. ř.).

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Nd I 546/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací odmítl stížnost soukromé účastnice do usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 2. listopadu 1927 v trestní věci proti Václavu H-ovi a Františku B-ovi pro předražování podle § 8, odst. druhý lich. zák., jímž nevyhověno jejímu návrhu na delegaci jiného krajského soudu v obvodu vrchního zemského soudu v Praze na místě příslušného krajského soudu v Chebu.

N e b o ť:

Zákon v druhém odst. § 63 tr. ř. dává právo stížnosti do usnesení sborového soudu druhé stolice o delegaci jiného soudu na místo soudu příslušného jen obžalobci a obviněnému a to jen do usnesení, jímž byla delegace jiného soudu nařízena, nikoli do usnesení, jímž byla odepřena. Bylo proto stížnost odmítnouti jako nepřipustnou.

Čís. 2981.

Zodpovědný redaktor, t. j. redaktor na periodickém časopise jmenovaný a úřadu řádně ohlášený přejímá proti úřadu trestní zodpovědnost; pokud nebyl vystřídán řádně zřízeným nástupcem (na listu uvedeným a úřadu ohlášeným), nemůže se zbaviti odpovědnosti, ani když ve skutečnosti redakci nevede.

Povinnosti v čl. III. zák. čis. 142/68 (§ 42 zák. na ochr. rep.) mu uložené může dostáti jen tenkrát, učiní-li vhodná opatření, která jsou s to (podle zvláštních poměrů mezi redakcí a tiskárnou) zabrániti, by do tisku nebyl pojat článek, jehož obsahu nezná a jehož neschválil; oné povinnosti nezbavuje ho ani okolnost, že vykonává funkci poslaneckou.

Vyměření náhradního trestu stejným druhem jako trestu hlavního podle § 30 při odsouzení pro přečin § 42 zák. na ochr. rep.

Má-li zrušovací soud za to, že zmateční stížnost správně dovozuje právní mylnost sprostujícího výroku, jest na něm, by podle § 288 čis. 3 tr. ř. ve věci samé rozhodl na podkladě skutkových zjištění soudu prvé

stolice podle předpisů práva hmotného, by tedy posoudil čin obžalovaného podle onoho ustanovení trestního zákona, jehož skutková podstata byla jím naplněna, bez ohledu na konečný návrh státního zástupce (§§ 262, 267 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1927, Zm I 600/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 2. srpna 1927, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle čl. III. čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným, že dne 26. listopadu 1926 v P., jako zodpovědný redaktor periodického časopisu »P.«, jehož obsah zakládal v čísle 136 ze dne 27. listopadu 1926 v části článku »Parlament a skutečnost« skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky, zanedbal pozornost, při jejímž povinném použití nebyl by tiskopis s trestným obsahem vytištěn, čímž se dopustil přečinu podle čl. III. čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., a odsoudil ho za to podle článku III. čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 odst. třetí zákona na ochr. rep. za použití § 266 tr. zák. bezpodmínečně do tuhého vězení na osm dnů a k peněžitě pokutě jednoho tisíce (1000) Kč, na jejíž místo nastupuje v případě její nedobytnosti náhradní trest tuhého vězení pěti (5) dnů, a podle § 389 tr. ř. k náhradě útrat trestního řízení.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. jest odůvodněna potud, pokud dovozuje, že nalézací soud vyložil pojem povinné péče právně mylně. Zodpovědný redaktor, t. j. redaktor na periodickém časopise jmenovaný a úřadu řádně ohlášený přejímá proti úřadu trestní zodpovědnost; pokud nebyl vystřídán řádně zřízeným nástupcem (na listu uvedeným a úřadu ohlášeným), nemůže se zbaviti zodpovědnosti, ani když ve skutečnosti redakci nevedl. Ustanovení §§ 9 až 11 tisk. zák., obsahující předpisy o povinném hlášení osoby zodpovědného redaktora a nastalých změn, mají zřejmě za účel uložiti zodpovědnému redaktorovi (ve smyslu uv. §§ řádně zřízenému) trestní zodpovědnost a ručení za všechny trestné činy, spáchané ať již porušením hmotného práva trestního nebo policejně tiskových předpisů. Zákon pokládá zodpovědného redaktora za pachatele, který se dopustil obsahem tiskopisu trestného činu, ať dolosně, ať kulposně. Proto právě činí tiskový zákon způsoblost k převzetí zodpovědného redaktorství závislou na splnění určitých zákonných podmínek, které mají dávatí záruku, že periodický časopis bude se držeti v mezích zákona, a zároveň

umožniti trestní represi. Tato soustava trestního ručení zodpovědného redaktora projevuje se i v jeho zodpovědnosti za obsah periodického tiskopisu podle norem trestního zákona i v zodpovědnosti za zanedbání povinné péče podle čl. III. zák. čís. 142/68, nyní v doslovu § 42 zák. na ochr. rep. (srov. rozhodl. n. s. víd. čís. 1796 a 3809). V čl. III. zák. čís. 142/68 ukládá zákon zodpovědnému redaktorovi za povinnost bdíti nad tím, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska trestního práva nezávadným, tudíž by nebyl do tiskopisu pojat článek s trestným obsahem. Této povinnosti může zodpovědný redaktor dostáti jen tenkrát, učiní-li vhodná opatření, která jsou s to (podle zvláštních poměrů mezi redakcí a tiskárnou), by zabránila, by do tiskopisu nebyl pojat článek, jehož obsahu nezná a jehož neschválil. Jen tenkrát lze říci, že redaktor neopominul povinnou péči o bezvadný obsah tiskopisu, když učinil vhodná opatření, byť i selhala v konkrétním případě pro zvláštní okolnosti, jichž nepředvídal, pokud se týče při řádné opatrnosti nemohl předvídati. V souzeném případě zanedbal obžalovaný uloženou mu povinnou péči již tím, že se o obsah článku vůbec nestaral, ježto ho sám nečetl a také neučinil jiných opatření, která by zabránila jeho uveřejnění. Rozsudek to sice výslovně nezjišťuje, plyne to však z toho, že hájení se obžalovaného rozsudek nejen reprodukuje, nýbrž i činí skutkovým podkladem právního posouzení věci. Je tudíž vycházeti z předpokladu, že se obžalovaný nepostaral ani o to, by po dobu jeho nepřítomnosti byl zřízen a úřadu ohlášen způsobilý zástupce, ani že neučinil jiných vhodných opatření, která by byla s to zameziti, by do periodického tiskopisu nebyl pojat článek s obsahem trestným. Okolnost, že podle zákona vykonával funkci poslaneckou, nezabavuje ho povinnosti rovněž zákonem, totiž čl. III. uv. zák. mu uložené; pouhá možnost, že směl očekávati, že redakční členové v jeho nepřítomnosti nevydají časopis, v němž by byl uveřejněn článek s trestným obsahem, pokud se týče, že mohl očekávati, že v případě pochybnosti o článku se ho dotáže, zda může takový článek býti vytištěn, jak se prý dělo i dříve v jiných případech, ho neomlouvá, kdyžť sám nic vhodného nezařídil, by zabránil uveřejnění článku trestného obsahu, jehož obsahu neznal a jehož neschválil, čímž právě povinnou péči zanedbal. Poněvadž skutkový předpoklad rozsudku odůvodňuje jednak úsudek, že obsah článku naplňuje skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., jednak že obžalovaný vzhledem k němu zanedbal povinnou péči ve smyslu právě uvedeném, jsou tu předpoklady pro odsuzující výrok pro přečin podle čl. III. čís. 5 zák. čís. 142/68 v doslovu § 42 zák. na ochr. rep. Bylo proto vyhověti odůvodněné zmáteční stížnosti, zrušiti napadený sprostující rozsudek a uznati, jak se stalo.

Budiž podotčeno, že tomuto způsobu rozhodnutí nebránila nejvyššímu jako zrušovacímu soudu okolnost, že konečný návrh zmáteční stížnosti státního zastupitelství zní v ten smysl, by byl rozsudek zrušen, by věc byla vrácena do první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí, nebo by bylo rozhodnuto ve věci samé a obžalovaný byl uznán vinným přestupkem podle § 11 tisk. zák. Neboť zmáteční stížnost pouze

in eventum zastává názor, že bylo obžalovaného uznati vinným alespoň pro přestupek § 11 tisk. zák.; podstatou svých vývodů však dovozuje právní mylnost sprostění obžalovaného z obžaloby pro přečin podle čl. III. čís. 5 uved. zák. Shledal-li zrušovací soud toto stanovisko zmateční stížnosti oprávněným, bylo na něm, by podle § 288 čís. 3 tr. ř. rozhodl ve věci samé na podkladě skutkových zjištění soudu prvé stolice podle předpisů hmotného zákona, a by tedy posoudil čin obžalovaného podle onoho ustanovení trestního zákona, jehož skutková podstata byla jím naplněna, bez ohledu na konečný návrh státního zástupce (dokl. §§ 262, 267 tr. ř.). Trest vyměřen podle ustanovení zákona uvedených ve výroku.

Čís. 2982.

Pro přezkoumání rozsudku vyšším soudem je rozhodujícím výhradně doslov jeho prvopisu, vyhotoveného podle prvního odst. § 270 tr. ř.

Přichází-li v úvahu trest tuhého vězení ve smyslu § 11 tisk. nov., promlčuje se přečin proti bezpečnosti cti v šesti měsících ve smyslu § 40 tisk. zák.; jde-li o člena Národního shromáždění, jest čítati tuto promlčecí lhůtu teprve ode dne, kdy byl souhlas příslušné sněmovny k stihání dán (§ 24 úst. list.), neb ode dne, kdy byl obžalovaný zbaven mandátu; souhlasu sněmovny k svému stihání nemůže se obžalovaný vzdáti ani výslovně, ani mlčky; promlčení se tu nepřerušuje ani obesláním obviněného poslance nebo senátora ku smírnému jednání podle § 8 odst. druhý tisk. nov. (kterýžto úkon je tu nepřipustným, zmatečným, bez jakéhokoliv právního účinku), ani žádostí soudu o udělení souhlasu sněmovny k stihání; nejdeť tu o úkon trestního stihání, jímž soud nastupuje proti obviněnému jakožto osobě, již jest se před soudem zodpovídati z trestného činu, o jaký jde jak v první, tak i v druhé větě § 531 tr. zák.

Stavení promlčení podle zákonů ze dne 30. května 1924, čís. 124 a 126 sb. z. a n. liší se od přerušení promlčení tím, že při tomto musí, by trestnost činu pominula, promlčecí lhůta znovu uběhnouti celou svou zákonem stanovenou dobou, a to od spáchání činu, pokud se týče od pravoplatného osvobozujícího rozsudku (zastavení trestního stihání podle §§ 90 a 109 tr. ř.), kdežto při stavení promlčení nepřichází na zmar doba pro promlčení včitatelná a již proběhlá, nýbrž sečítá se s dobou běžící po ukončeném stavení promlčení, tak, že se zákonná doba promlčecí prodlužuje pouze o dobu, po kterou bylo promlčení staveno.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1927, Zm II 84/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 4. prosince 1926, jímž byl obžalovaný podle